

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» br. 95/12 i 41/16), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» br. 96/13 i 89/16) i člana 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 103/08), izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2018. GODINU GRADANSKE DEMOKRATSKE STRANKE BiH

Broj: 03-07-6-344/19
Sarajevo, 10.06.2020. godine

SADRŽAJ

MIŠLJENJE REVIZORA	3
1. UVOD	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA	4
Predmet pregleda i kontrole.	4
Cilj pregleda i kontrole	5
Obim pregleda i kontrole	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE	5
5. NALAZI I PREPORUKE	5
5.1. NALAZI.....	5
5.2. PREPORUKE	8

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Građanske demokratske stranke BiH za 2018. godinu.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskih izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Na osnovu našeg pregleda utvrđeno je sljedeće:

Pregledom finansijskog izvještaja za 2018. godine, utvrđeno je da je Građanska demokratska stranka BiH prekršila odredbe člana 3. stav (3), člana 4. stav (2), člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1), stav (4) i stav (5) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu našeg pregleda, odnosno kontrole finansijskog izvještaja, osim gornje napomene, nismo zapazili ništa značajno što bi ukazalo na nedostatke u finansijskom izvještaju ili na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) je izvršila pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Građanske demokratske stranke BiH za 2018. godinu.

Pregled i kontrola finansijskog izvještaja su provedeni u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja Građanska demokratska stranka BiH finansirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori finansiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih lica (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih lica (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	7.200,00	49,08
5.	Prihodi od dobiti preduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Prihodi od poklona (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz budžeta (3-f)	7.470,68	50,92
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	14.670,68	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori finansiranja (I+II)	14.670,68	100,00

U godišnjem finansijskom izvještaju za 2018. godinu Građanska demokratska stranka BiH iskazala je rashode u ukupnom iznosu od 19.452,05 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke: Građanska demokratska stranka BiH. Skraćeni naziv stranke: GDS BiH.

Građanska demokratska stranka BiH registrovana je kod Višeg suda u Sarajevu, rješenjem broj: R-I-14 od 20.07.1990. godine.

Sjedište političke stranke je u Sarajevu, Titova 9a/V.

Lice ovlašteno za zastupanje stranke je Ibrahim Spahić, predsjednik.

Lice ovlašteno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2018. godinu je Ahmed Halilović.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2018. godinu, Građanska demokratska stranka BiH ima sljedeću organizacionu strukturu:

- Glavni odbor i
- 8 općinskih odbora.

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaj Građanske demokratske stranke BiH za 2018. godinu.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskog izvještaja pokuša da ustanovi da li je politička stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja navedenog zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti terensku reviziju da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka.

Obim pregleda i kontrole finansijskog izvještaja Građanske demokratske stranke BiH obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava. Obim kontrole je ograničen jer stranka nije dostavila poslovne knjige i dodatnu dokumentaciju.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Služba za reviziju je izvršila pregled, reviziju i kontrolu finansijskih izvještaja Građanske demokratske stranke BiH u periodu od 2004. do 2017. godine, nakon kojih su izdati izvještaji o pregledu i reviziji sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama revizije.

Služba za reviziju izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja za 2017. godinu, nakon čega je izdat izvještaj o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama stranci da vodi računa o propisanim limitima za prihode od imovine i da postupa u skladu sa odredbama zakona, da izdaje potvrde za primljene donacije od fizičkih lica i da iste uplaćuje na transakcioni račun centrale stranke, da vodi tačne evidencije o svojim prihodima, rashodima i obavezama, odnosno da poslovne knjige vodi u skladu sa računovodstvenim propisima, da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji BiH popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i da dostavlja traženu dodatnu finansijsku dokumentaciju.

Nerealizovane preporuke:

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2018. godinu, utvrđeno je da Građanska demokratska stranka BiH nije ispoštovala ranije date preporuke revizije.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1. NALAZI

a) Građanska demokratska stranka BiH prekršila je odredbe člana 3. stav (3) i člana 4. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja utvrđeno je da je stranka na obrascu 3 (izvori finansiranja) finansijskog izvještaja iskazala prihode od imovine u iznosu od 7.200,00 KM. Služba za reviziju je utvrdila da je Glavni odbor stranke ostvario prihod od imovine izdavanjem vlastitog poslovnog prostora u Sarajevu Kancelariji za veterinarstvo Bosne i Hercegovine¹ u iznosu od 6.960,00 KM, dok je Općinski odbor stranke Zavidovići prihod od imovine ostvario izdavanjem vlastitog poslovnog prostora² Auto školi u iznosu od 240,00 KM.

Građanska demokratska stranka BiH je ostvarila prihod od izdavanja poslovnih prostora pod zakup u iznosu koji je veći od 20% u odnosu na ukupan prihod stranke za 4.265,86 KM, čime su prekršene odredbe člana 3. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka. Takođe, uvidom u dostavljenu dokumentaciju, utvrđeno je da stranka nije u roku od 30 dana nakon podnošenja finansijskog izvještaja, prihod od imovine koji je veći od 20% dala u dobrotvorne svrhe jednoj ili više organizacija koje su registrovane u Bosni i Hercegovini za bavljenje dobrotvornim radom, što je suprotno odredbi člana 4. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

¹ Ugovor o zakupu prostora broj: 07-2-34-9-283-1716 od 25.02.2016. godine zaključen između GDS BiH i Ministarstva spoljne trgovine i ekonomskih odnosa –Kancelarije za veterinarstvo BiH.

² Prostor se nalazi u Starom domu kulture u Zavidovićima.

b) Građanska demokratska stranka BiH prekršila je odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1), stav (4) i stav (5) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Građanska demokratska stranka BiH nije uspostavila potpune i tačne evidencije o prihodima, rashodima i obavezama, nije vodila tačne evidencije o prometu na transakcionim računima, nije podnijela godišnji finansijski izvještaj za 2018. godinu na način utvrđen Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka-u daljem tekstu: Pravilnik i nije dostavila dodatnu dokumentaciju, čime je prekršila odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1), stav (4) i stav (5) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

- (1) Građanska demokratska stranka BiH godišnji finansijski izvještaj za 2018. godinu nije dostavila na način utvrđen članom 3. stav (1) Pravilnika³, čime je prekršila odredbe člana 12. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Uvidom u službene evidencije utvrđeno je da je Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine, dana 01.04.2019. godine, primila godišnji finansijski izvještaj Građanske demokratske stranke BiH za 2018. godinu, odštampan iz aplikacije FI CIK BiH.

S obzirom da stranka nije podnijela godišnji finansijski izvještaj za 2018. godinu u elektronskoj formi putem aplikacije FI CIK BiH i da nije dostavila potvrdu o podnesenom izvještaju, Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je u Zahtjevu za dostavljanje dodatne dokumentacije za 2018. godinu od 05.08.2018. godine, a zatim, i u Urgenciji od 01.10.2018. godine obavjestila stranku da nije zatvorila obrasce i podnijela godišnji finansijski izvještaj u skladu sa članom 3. stav (1) Pravilnika.

Građanska demokratska stranka BiH nije ni nakon urgencije Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine zatvorila obrasce i podnijela godišnji finansijski izvještaj u aplikaciji FI CIK BiH u skladu sa Korisničkim uputstvom za podnošenje finansijskih izvještaja putem aplikacije FI CIK BiH, niti je Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine dostavila potvrdu o podnesenom izvještaju odštampanu iz aplikacije FI CIK BiH.

- (2) Građanska demokratska stranka BiH na obrascu 2 (pregled prometa svih transakcionih računa) nije iskazala pravilan promet ulaza, izlaza i stanja na dan 31.12.2018. godine na transakcionom računu Glavnog odbora broj: 3389002206350855 kod Unicredit banke dd i na transakcionom računu OO GDS BIH Zavidovići broj: 1340300000043566 kod Asa banke dd, čime su prekršene odredbe člana 11. Pravilnika.

-Stranka je na obrascu 2 iskazala promet ulaza na transakcionom računu Glavnog odbora broj: 3389002206350855 kod Unicredit banke dd u iznosu od 6.960,00 KM, promet izlaza u iznosu od 7.670,06 i stanje na dan 31.12.2018. godine u iznosu od 3.244,95 KM. Kontrolom prometa izvoda sa transakcijskog računa, utvrđeno je da je promet ulaza iznosio 16.527,10 KM, promet izlaza 17.102,20 KM i stanje na dan 31.12.2018. godine u iznosu od 3.379,94 KM.

-Na obrascu 2 finansijskog izvještaja iskazan je promet ulaza na transakcionom računu OO GDS BIH Zavidovići broj: 1340300000043566 kod Asa banke dd u iznosu od 6.715,68 KM, promet izlaza u iznosu od 8.478,25 KM i stanje na dan 31.12.2018. godine u iznosu od 180,50 KM. Kontrolom prometa izvoda sa transakcijskog računa OO GDS BIH Zavidovići, utvrđeno je da je promet ulaza iznosio 7.173,18 KM, promet izlaza 9.116,25 KM i da stranka na dan 31.12.2018. godine nije imala sredstva na ovom računu.

³ Politička stranka je bila dužna da godišnji finansijski izvještaj za 2018. godinu podnese do 31.03.2019. godine u elektronskoj formi, putem aplikacije „FI CIK BIH” i da Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine dostavi potvrdu o podnesenom finansijskom izvještaju u elektronskoj formi i obrasce finansijskog izvještaja, odštampane iz aplikacije u PDF formatu, ovjerene potpisom ovlaštenog lica i pečatom političke stranke.

- (3) Stranka nije pravilno iskazala prihode iz budžeta na obrascu 3. (izvori finansiranja) i obrascu 3-f (prihodi iz budžeta) godišnjeg finansijskog izvještaja, čime je prekršila odredbe člana 13. i člana 19. Pravilnika.

U obrascu 3-f finansijskog izvještaja stranka je iskazala prihode iz budžeta Općine Zavidovići u iznosu od 6.475,68 KM i prihode iz budžeta Općine Doboj-Istok u iznosu od 995,00 KM, odnosno ukupno 7.470,68 KM.

Kontrolom prometa izvoda sa transakcionog računa OO GDS BiH Zavidovići broj: 1340300000043566 kod Asa banke dd, utvrđeno je da je stranka primila sredstva iz budžeta Općine Zavidovići u iznosu od 5.947,50 KM i sredstva iz budžeta Općine Breza u iznosu od 985,68 KM, što ukupno čini iznos od 6.933,18 KM.

Takođe, kontrolom prometa izvoda sa transakcionog računa OO Doboj Istok broj: 1322800309984758 kod NLB banke utvrđeno je da je stranka primila sredstva iz budžeta Općine Doboj Istok u iznosu od 995,00 KM.

Na osnovu navedenog, utvrđeno je da je stranka iz budžeta općina Zavidovići, Breza i Doboj-Istok ostvarila prihode u ukupnom iznosu od 7.928,18 KM, odnosno da je u finansijskom izvještaju iskazala manje prihode iz budžeta za 457,50 KM.

- (4) Stranka je u godišnjem finansijskom izvještaju iskazala ukupne prihode u iznosu od 14.670,68 KM, što ne odgovara podacima iz Završnog računa za 2018. godinu. Naime, stranka je u Bilansu uspjeha za period 01.01.-31.12.2018. godine iskazala ukupne prihode u iznosu od 20.961,00 KM.

- (5) Uvidom u pojedinačne obrasce 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) finansijskog izvještaja, utvrđeno je da stranka nije transparentno prikazala utrošak sredstava, iako se finansirala iz budžeta općina.

Stranka je u obrascima 4.1 sve ostvarene troškove iskazala kao troškove usluga u ukupnom iznosu od 19.452,05 KM, što čini i ukupne troškove stranke.

U Završnom računu za 2018. godinu stranka je iskazala sljedeće rashode: materijal i energija u iznosu od 4.866,00 KM, usluge u iznosu od 5.748,00 KM, amortizacija u iznosu od 36,00 KM, finansijski rashodi u iznosu od 5.901,00 KM i ostali rashodi u iznosu od 2.572,00 KM, odnosno ukupne rashode u iznosu od 19.023,00 KM.

U skladu sa odredbama člana 12. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama člana 22. Pravilnika, stranka je bila obavezna sve troškove iskazati po vrstama troškova.

- (6) Građanska demokratska stranka BiH nije na obrascu 5 (obaveze političke stranke) godišnjeg finansijskog izvještaja za 2018. godinu iskazala obaveze na dan 31.12.2018. godine, čime je prekršila odredbe člana 24. Pravilnika.

Uvidom u Završni račun-Bilans stanja na dan 31.12.2018. godine, utvrđeno je da je stranka na dan 31.12.2018. godine imala kratkoročne obaveze u iznosu od 63.023,00 KM.

(7) Dana 05.08.2019. godine, Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je stranci uputila zahtjev za dostavljanje dodatne dokumentacije broj: 03-07-6-344-2/19, kojim je zatraženo da dostavi: Bruto bilans stranke na dan 31.12.2018. godine, dokumentaciju o korištenju poslovnih prostora u 2018. godini, Glavnu knjigu sa kompletnim analitičkim evidencijama stranke za period 01.01.-31.12.2018. godine, kopiju dokumentacije za prihode od imovine, kopiju godišnjeg obračuna (završnog računa) za 2018. godinu ovjerenog od nadležne institucije u Bosni i Hercegovini (Bilans stanja i Bilans uspjeha) i kopije izvoda sa transakcijskih računa stranke broj: 3389002206350855 kod UniCredit banke dd, računa broj: 1322800309984758 kod NLB banke dd i računa broj: 13403000045366 kod Asa banke dd za period 01.01.-31.12.2018. godine.

Kako stranka u ostavljenom roku nije dostavila dodatnu dokumentaciju upućena je Urgencija za dostavljanje dokumentacije broj: 03-07-06-344-3/19 od 01.10.2019. godine.

U ostavljenom roku, stranka je dostavila samo dio tražene dokumentacije i to: kopiju godišnjeg obračuna (završnog računa) i kopije izvoda sa transakcionih računa za tri banke.

S obzirom da Građanska demokratska stranka BiH nije postupila u skladu sa zahtjevom i urgencijom Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine, odnosno nije dostavila svu traženu dokumentaciju, prekršila je odredbe člana 12. stav (5) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

5.2. PREPORUKE

Preporučuje se Građanskoj demokratskoj stranci BiH da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da vodi računa o propisanim limitima za prihode od imovine i da postupa u skladu sa odredbama zakona,*
- *da vodi tačne evidencije o svojim prihodima, rashodima i obavezama, odnosno da poslovne knjige vodi u skladu sa računovodstvenim propisima,*
- *da finansijske izveštaje koje podnosi Centralnoj izornoj komisiji BiH popunjava i dostavlja na način utvrđen Pravilnikom o godišnjim finansijskim izveštajima političkih stranaka i*
- *da dostavlja traženu dodatnu finansijsku dokumentaciju.*

KOMENTAR

U ostavljenom roku, Građanska demokratska stranka BiH nije se očitovala na nalaze revizije i mišljenje revizora dato u Preliminarnom izvještaju o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2018. godinu.

Šef Odsjeka za revizijske poslove

Sanja Tošović

Revizor

Nevenko Andan

Šef Službe za reviziju

Mr. sc. Hasida Gušić